

 dos. Zaur Məmmədov
"02" "06" 2026-cı il

Fənn sillabusu
(işçi tədris proqramı)

İxtisasın şifri və adı: 6004005 - "Maliyyə"

Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə

Kafedra: Maliyyə idarəetməsi və audit

I. Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f (Vergi inzibatçılığı) (Fənn proqramı LDU-nun 30 aprel 08 sayılı EŞ-nin qərarı ilə nəşr hüququ verilmişdir).

Kodu: İPFS-B05

Tədris ili: Tədris ili: V (2026/2027) Semestr: IX (Payız)

Tədris yükü: Cəmi: 60 saat. Auditoriya 20 saat (10 saat mühazirə, 10 saat seminar)

Tədris forması: Qiyabi

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

Auditoriya: №

II. Müəllim haqqında məlumat: Təhməzov Murad Nazim oğlu, müəllim

Məsləhət günləri və saati: III-V gün saat 13⁰⁰-15⁰⁰.

E-mail ünvanı: murad.tahmazov.97@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç., 170-a

III. Tövsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:

Əsas ədəbiyyat

1. Каменева, М. В. Налоговое администрирование : учебник / М. В. Каменева, А. Я. Зыбин. — Москва : КноРус, 2024. — 128 с.
2. F.Məmmədov "Azərbaycanın milli vergi sistemi". Bakı, 2011
3. M.Məcidov. "Vergi sistemi" Dərslik. Bakı, 2013
4. Vergiyə giriş. Dərslik (2014-cü ildə edilmiş əlavə və dəyişikliklərlə). Şamaxı-2014
5. Kəlbiyev Y. A., Məhərrəmov R.B., Rzayev P.Q. Xarici ölkələrin vergi sistemi. Dərslik. Bakı: "İqtisad Universiteti" Nəşriyyatı. 2011, 554 səh.

Əlavə ədəbiyyat

6. Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsi. Bakı, Qanun, 2014
7. Məmmədov Ə.C., Seyfullayev İ.Z. "Vergi və investisiya mühiti", Bakı, 2013, 376 səh.
8. F.Ə.Məmmədov, A.F.Musayev, M.M.Sadiqov, Y.A.Kəlbiyev, Z.N.Rzayev "Vergilər və vergitututma". Dərslik. Bakı, 2010
9. Аронов А. В. Налоговая политика и налоговое администрирование : учеб. пособие / А. В. Аронов, В. А. Кашин. — М. : Магистр : ИНФРА-М, 2015. — 544 с.
10. Гончаренко Л. И. Налоговое администрирование : учеб. пособие / Л. И. Гончаренко. — М. : КноРус, 2009. — 590 с.
11. Кувалдина, Т. Б. Налоги и налогообложение: в определениях, таблицах и схемах: учебное пособие: [16+] / Т. Б. Кувалдина, Ю. Г. Балашова. — Москва: Директ-Медиа, 2024. — 116 с.
12. Лупаков К. Ю. Налоговое администрирование : учеб. пособие /К. Ю. Лупаков, М. С. Майнурлова. — М. : Изд-во МТО, 2015. — 197 с.
13. Ляпина, Т. М. Налоговое администрирование : учебное пособие для вузов / Т. М. Ляпина. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2023. — 235 с. — (Высшее образование). — ISBN 978-5-534-11285-6. — Текст : электронный // Образовательная платформа Юрайт [сайт]. — URL: <https://urait.ru/bcode/534593> (дата обращения: 20.03.2026).

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Vergi inzibatçılığı müasir dövlətin maliyyə sisteminin əsas elementlərindən biri hesab olunur və iqtisadi münasibətlərin səmərəli tənzimlənməsində mühüm rol oynayır. Dövlətin büdcə gəlirlərinin təmin edilməsi, vergi qanunvericiliyinin düzgün tətbiqi, vergi ödəyicilərinin uçotu, vergilərin hesablanması və toplanması, habelə vergi nəzarətinin effektiv təşkili məhz vergi inzibatçılığı vasitəsilə həyata keçirilir.

Müasir şəraitdə vergi inzibatçılığı yalnız hüquqi çərçivənin tətbiqi ilə məhdudlaşmır. O, həm də informasiya texnologiyaları və elektron xidmətlər vasitəsilə vergi proseslərinin şəffaf və sürətli aparılmasını təmin edir. Azərbaycanda vergi inzibatçılığının elektron hökumət platforması ilə inteqrasiyası və avtomatlaşdırılmış vergi informasiya sistemlərinin tətbiqi vergi proseslərinin effektivliyini xeyli artırmışdır.

Fənn tələbələrə vergi inzibatçılığı sisteminin mahiyyətini, dövlət vergi orqanlarının funksiyalarını, vergi ödəyiciləri ilə münasibətləri, vergilərin hesablanması və ödənilməsi qaydalarını, habelə vergi nəzarətinin həyata keçirilməsi mexanizmlərini öyrənmək imkanı yaradır. Eyni zamanda fənn beynəlxalq təcrübə və müasir texnologiyaların tətbiqini də nəzərə alaraq vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsi yollarını əhatə edir.

Vergi inzibatçılığı fənni iqtisadiyyatın dayanıqlı inkişafını təmin edən büdcə gəlirlərinin idarə olunması, vergi ödəyicilərinin hüquq və vəzifələrinin tənzimlənməsi, vergi sisteminin şəffaflığı və səmərəliliyi baxımından aktualdır. Həmçinin bu fənn dövlətin maliyyə siyasətinin həyata keçirilməsində və iqtisadi sabitliyin qorunmasında aparıcı rol oynayan peşəkar vergi inzibatçıların hazırlanmasına xidmət edir.

Fənnin tədrisi tələbələrdə vergi qanunvericiliyinin tətbiqi və təhlili bacarıqlarını inkişaf etdirmək, vergi proseslərinin informatika və elektron idarəetmə vasitələri ilə əlaqəsini anlamaq və praktiki vergi inzibatçılığı məsələlərini həll etmək bacarıqlarını formalaşdırır.

Vergi inzibatçılığı fənninin məqsədi tələbələrdə vergi inzibatçılığı sahəsində peşəkar biliklərin formalaşdırılması, dövlət vergi orqanlarının fəaliyyət prinsiplərinin və vergi ödəyiciləri ilə münasibətlərin dərinlən öyrənilməsi, həmçinin müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi vasitəsilə vergi proseslərinin səmərəli idarə olunması bacarıqlarının inkişaf etdirilməsidir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmaz, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Fənn üzrə tələbələrin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yəni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir. Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş materialı dərinlən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - tələbə keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam açar;
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür;

- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balının (imtahanda topladığı balın) miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin fənn üzrə aralıq qiymətləndirmə balı cari qiymətləndirmə balına (semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala) əlavə olunmur. Fənn üzrə cari və aralıq qiymətləndirmənin ümumi nəticəsinə görə tələbənin biliyi yekun olaraq aşağıdakı kimi qiymətləndirilir:

Bal aralığı (göstərilən ballar daxil olmaqla)	Hərflə işarəsi	Sözlə yazılışı
91-100 bal	A	əla
81-90 bal	B	çox yaxşı
71-80 bal	C	yaxşı
61-70 bal	D	kafi
51-60 bal	E	qənaətbəxş
51-baldan aşağı	F	qeyri-kafi

IX. Davranış qaydalarının pozulması:

Tələbə Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir

X. Təqvim mövzu planı: Mühazirə: 10 saat; Seminar 10 saat. Cəmi 20 saat.

№	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1	Mövzu № 1. Vergi inzibatçılığı fənninin predmeti, informasiya təminatı və Azərbaycan Respublikası dövlət vergi orqanlarının fəaliyyəti Plan: 1. Vergi inzibatçılığı fənninin predmeti və metodu 2. Vergi inzibatçılığının subyektləri və onların funksiyaları 3. Vergi inzibatçılığının elementləri və AVİS-in (Avtomatlaşdırılmış Vergi Informasiya Sistemini) tətbiqi 4. Vergi inzibatçılığının inkişafında elektron bəyannamələrin tətbiqi və İnternet Vergi 5. Vergi inzibatçılığının informasiya təminatı 6. Vergitutmanın idarə edilməsi və dövlət vergi orqanlarının təyinatı 7. Dövlət vergi orqanlarının fəaliyyətinin hüquqi əsasları, vəzifələri və funksiyaları 8. Vergi ödəyicilərinin hüquqları və vəzifələri Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-13]	2	2	
2	Mövzu № 2. Azərbaycan Respublikası vergi sistemi, vergi inzibatçılığında vergilərin hesablanması və qeydiyyatı Plan: 1. Azərbaycan Respublikasında vergilər, onun müəyyən edilməsinin və tutulmasının əsasları 2. Dövlət vergiləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası vergiləri və yerli vergilər (bələdiyyə vergiləri) 3. Vergi qanunvericiliyi ilə tənzimlənən münasibətlərin iştirakçıları və vergilərin müəyyən edilməsinin əsas şərtləri 4. Vergi sisteminin elektron hökumət layihəsinə	2	2	

	integrasiyası 5. Vergi inzibatçılığında vergitutma prosesi və vergi uçotunun əsas vəzifələri 6. Vergi inzibatçılığında vergilərin hesablanması prosesi 7. Vergilərin ödənilməsinin əsas üsulları 8. Vergi güzəştləri 9. Vergi orqanlarında kommersiya qurumlarının dövlət qeydiyyatı Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-13]			
3	Mövzu № 3. Vergi inzibatçılığında nəzarət Plan: 1. Vergi inzibatçılığında vergi nəzarəti və vergi ödəyicilərinin uçotunun həyata keçirilməsi 2. Kameral vergi yoxlamasının keçirilməsi 3. Səyyar vergi yoxlamasının mahiyyəti və təsnifatı 4. Operativ vergi nəzarətinin mahiyyəti 5. Fərqlənmə nişanı olmayan vergi ödəyicilərinin aşkar edilməsi və əksiz markalarının tətbiqi qaydalarına əməl edilməsi məsələləri üzrə operativ vergi nəzarətinin həyata keçirilməsi 6. Əhali ilə pul hesablaşmalarının aparılması qaydalarına riayət olunması məsələsi üzrə operativ vergi nəzarətinin həyata keçirilməsi 7. Vergidə audit nəzarəti 8. Vergilər, faizlər, maliyyə sanksiyaları üzrə borcların müəyyənləşdirilməsi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-13]	2	2	
4	Mövzu № 4. Vergi ödəyicilərinə xidmət işinin təşkili və vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət Plan: 1. Vergi ödəyicilərinə xidmət işinin səmərəli təşkili 2. Vergi orqanların sənəd dövriyyəsinin təşkili 3. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət 4. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə intizam məcburiyyəti və inzibati məsuliyyət 5. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə tətbiq olunan maliyyə sanksiyaları və faizlər Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-13]	2	2	
5	Mövzu № 5. Vergi planlaşdırılması Plan: 1. Vergi planlaşdırılmasının mahiyyəti, məqsədi və növləri 2. Vergi planlaşdırılmasının prinsipləri, mərhələləri və üsulları 3. Vergitutmanın optimallaşdırılmasının növləri və prinsipləri 4. Beynəlxalq vergi planlaşdırılmasının əsas xüsusiyyətləri 5. İkiqat vergitutmanın mahiyyəti və tənzimlənməsi üsulları Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-13]	2	2	
Cəmi:		10 saat	10 saat	

XI. Fənn üzrə tələblər: Tələbə mühazirə və seminar məşğələlərində iştirak etməli, vergi qanunvericiliyi və vergi inzibatçılığı sahəsində nəzəri bilikləri mənimsəməli, seminarlarda fəallıq

göstərməli, müstəqil tapşırıqları vaxtında yerinə yetirməli, kollokvium və imtahanlarda akademik dürüstlük prinsiplərinə əməl etməli, vergi hesablamaları, vergi nəzarəti və vergi planlaşdırılması ilə bağlı praktik məsələlərin həllində iştirak etməlidir.

XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimat və müzakirə;
- debat;
- müstəqil iş/araşdırma.

XIII. Fənn üzrə təlim nəticələri:

- Vergi inzibatçılığının əsas anlayışlarını, vergi sisteminin elementlərini, dövlət vergi orqanlarının funksiyalarını və vergi qanunvericiliyinin əsas müddəalarını yadda saxlayır və sadalayır;
- Vergi inzibatçılığı proseslərini, vergilərin hesablanması və ödənilməsi qaydalarını, vergi nəzarətinin mahiyyətini və elektron vergi sistemlərinin işləmə mexanizmini izah edir;
- Vergi qanunvericiliyini praktik situasiyalarda tətbiq edir, vergi hesabatlarını tərtib edir, vergi ödəyicilərinin uçotunu aparır və elektron vergi platformalarından istifadə edir;
- Vergi yoxlamaları, vergi auditləri və vergi risklərini təhlil edir, vergi ödəyicilərinin fəaliyyətindəki uyğunsuzluqları və potensial yayınma hallarını müəyyən edir;
- Vergi inzibatçılığının effektivliyini, vergi nəzarət mexanizmlərini və vergi siyasətinin nəticələrini qiymətləndirir, əsaslandırılmış qərarlar verir;
- Vergi planlaşdırılması və optimallaşdırılması üzrə yeni yanaşmalar hazırlayır, vergi inzibatçılığının təkmilləşdirilməsinə dair təkliflər və innovativ həllər irəli sürür.

XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi

XV. Kollekvium sualları:

1. Vergi inzibatçılığı fənninin predmeti və metodu
2. Vergi inzibatçılığının subyektləri və onların funksiyaları
3. Vergi inzibatçılığının elementləri və AVİS-in (Avtomatlaşdırılmış Vergi İnformasiya Sistemini) tətbiqi
4. Dövlət vergiləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası vergiləri və yerli vergilər (bələdiyyə vergiləri)
5. Vergi qanunvericiliyi ilə tənzimlənən münasibətlərin iştirakçıları və vergilərin müəyyən edilməsinin əsas şərtləri
6. Kameral vergi yoxlamasının keçirilməsi
7. Səyyar vergi yoxlamasının mahiyyəti və təsnifatı
8. Vergi ödəyicilərinə xidmət işinin səmərəli təşkili
9. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət
10. Vergi planlaşdırılmasının mahiyyəti, məqsədi və növləri

XV. İmtahan sualları:

1. Vergi inzibatçılığı fənninin predmeti və metodu
2. Vergi inzibatçılığının subyektləri və onların funksiyaları
3. Vergi inzibatçılığının elementləri və AVİS-in (Avtomatlaşdırılmış Vergi İnformasiya Sistemini) tətbiqi
4. Vergi inzibatçılığının inkişafında elektron bəyannamələrin tətbiqi və İnternet Vergi
5. Vergi inzibatçılığının informasiya təminatı
6. Vergitutmanın idarə edilməsi və dövlət vergi orqanlarının təyinatı
7. Dövlət vergi orqanlarının fəaliyyətinin hüquqi əsasları, vəzifələri və funksiyaları
8. Vergi ödəyicilərinin hüquqları və vəzifələri
9. Azərbaycan Respublikasında vergilər, onun müəyyən edilməsinin və tutulmasının əsasları
10. Dövlət vergiləri, Naxçıvan Muxtar Respublikası vergiləri və yerli vergilər (bələdiyyə vergiləri)
11. Vergi qanunvericiliyi ilə tənzimlənən münasibətlərin iştirakçıları və vergilərin müəyyən edilməsinin əsas şərtləri
12. Vergi sisteminin elektron hökumət layihəsinə inteqrasiyası
13. Vergi inzibatçılığında vergitutma prosesi və vergi uçotunun əsas vəzifələri
14. Vergi inzibatçılığında vergilərin hesablanması prosesi
15. Vergilərin ödənilməsinin əsas üsulları
16. Vergi güzəştləri
17. Vergi orqanlarında kommersiya qurumlarının dövlət qeydiyyatı

18. Vergi inzibatçılığında vergi nəzarəti və vergi ödəyicilərinin uçotunun həyata keçirilməsi
19. Kameral vergi yoxlamanın keçirilməsi
20. Səyyar vergi yoxlamanın mahiyyəti və təsnifatı
21. Operativ vergi nəzarətinin mahiyyəti
22. Vergidə audit nəzarəti
23. Vergilər, faizlər, maliyyə sanksiyaları üzrə borcların müəyyənləşdirilməsi
24. Vergi ödəyicilərinə xidmət işinin səmərəli təşkili
25. Vergi orqanların sənəd dövriyyəsinin təşkili
26. Vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət
27. Vergi planlaşdırılmasının mahiyyəti, məqsədi və növləri
28. Vergi planlaşdırılmasının prinsipləri, mərhələləri və üsulları
29. Beynəlxalq vergi planlaşdırılmasının əsas xüsusiyyətləri
30. İkiqat vergitutmanın mahiyyəti və tənzimlənməsi üsulları

S/f (Vergi inzibatçılığı) fənninin sillabusu 6004005 – “Maliyyə” ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus “Maliyyə idarəetməsi və audit” kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq olunmuşdur (“02” “06” 2026-cı il “20” sayılı iclas protokolu).

Fənn müəllimi:

b/m. Murad Təhməzov

Kafedra müdiri:

dos. Əlixan Bədəlov